

Grad Pula

godisnji.plan21@pula.hr

U Puli, 28.11.2020.

Predmet: **Primjedbe na Nacrt prijedoga odluke o donošenju Plana davanja koncesija za 2021.**

Veza: Savjetovanje Grada Pule sa zainteresiranom javnošću s ciljem upoznavanja šire javnosti te pribavljanja mišljenja, primjedbi i prijedloga o Nacrtu prijedloga odluke o donošenju Plana davanja koncesija za 2021. godinu.

Poštovane/i,

u propisanom roku, do 28.11.2020., dostavljamo primjedbe Zelene Istre na Nacrt prijedloga odluke o donošenju plana davanja koncesija za 2021.

Naše se primjedbe ne razlikuju od primjedbi koje smo vam na Planove davanja koncesija dostavljali i tri prethodne godine. Kao što se ne razlikuje ni vaša namjera tihe privatizacije javnih dobara, u ovom slučaju javnih plaža, **zadovoljavajući pojedine privatne interese nauštrb javnog**. Građani su vam javnim prosvjedima jasno pokazali da ne žele koncesije na plaže. S kakvim pravom onda ponovo predlažete usvajanje iste odluke?

U obrazloženju potrebe davanja dugogodišnjih koncesija na javne pulske javne niste nikada javnost upoznali s potrebom i javnom koristi od njihova koncesioniranja. Razlog je jasan - zato što javne koristi nema.

U vašem obrazloženju potrebe davanja koncesija stoji samo ovo: "Osigurano dugoročno obavljanje djelatnosti djelovalo bi poticajno na investiranje koncesionara u podizanje kvalitete pružanja usluga i jednoobrazno uređenje prostora, kao i na održavanje tog istog prostora", te koncesije "sadržajno mogu odgovarati istim onim djelatnostima koje se na tim lokacijama obavljaju temeljem koncesijskih odobrenja za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru".

Dakle, ništa se ne bi promijenilo u odnosu na sadašnje stanje osim što bi se jednoj osobi dalo pravo na iskorištavanje plaže u periodu do 20 godina i to na višestruko isplativiji način: naime ta bi osoba za sve gospodarske djelatnosti mogla naplaćivati potkoncesioniranje (danas za sve te djelatnosti različite pravne osobe imaju svoje djelatnosti na istoj plaži putem koncesijskih odobrenja i naknadu plaćaju Gradu).

Do sada su se na tim plažama za obavljanje svih gospodarskih djelatnosti (za ugostiteljske objekte i različite usluge) izdavala koncesijska odobrenja na do 5 godina. Koncesijska odobrenja ne omogućavaju isključivanje ili ograničavanje javnosti u korištenju pomorskim dobrom, a dužnost održavanja čistoće pomorskog dobra za dio pod koncesijskim odobrenjem postoji već sada. Ta je obaveza uvrštena u sve Planovima pravljanja pomorskim dobrom Grada Pule: "Na dijelovima pomorskog dobra za koja je dodijeljena koncesija ili koncesijsko odobrenje za obavljanje određene djelatnosti na morskoj obali, o zaštiti i održavanju pomorskog dobra brine se ovlaštenik koncesije, odnosno korisnik koncesijskog odobrenja."

Prihod od koncesijskih odobrenja u cijelosti je prihod Grada Pule. Za razliku od toga, prihod od koncesije se dijeli prema čl. 13. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama na tri dijela: trećina naknade ide državi, trećina Županiji i trećina Gradu.

Procijenjeni godišnji iznos stalnog dijela koncesijske naknade za pojedinu koncesiju, koji je obračunat po pretpostavljenoj površini mogućeg korištenja pomorskog dobra iznosi za sve 4 lokacije svega 30.000,00 kn godišnje, uključujući i nautičku luku Bunarina (!?). Godišnji iznosi fiksnog dijela koncesije su smiješni: 1.000 kn za Ferijalni, 2.500 za Ambrelu, 6.500 za Saccorgianu i 20.000 kn za NL Bunarinu. Na to ste predvidjeli svega 250.000,00 kn godišnje na ime promjenjivog dijela koncesijske naknade u visini od 3% od ukupno ostvarenih prihoda koncesionara. Radi se, zapravo, o godišnjem prihodu Grada Pule od ukupno 83.300,00 kn za sve 4 koncesije jer je samo 1/3 od tog iznosa prihod Grada.

Javnost bi trebala moći usporediti dosadašnji godišnji prihod od koncesijskih odobrenja na tim plažama te ga uposrediti s planiranom prihodom od koncesija koji pripada Gradu Puli. Zanimljivo bi bilo znati i koji je sadašnji godišnji prihod nautičke luke Bunarina, pa ga usporediti s planiranim prihodom od koncesije.

Osim što za navedene pretpostavljene prihode nema baš nikakvog obrazloženja, zanimljiva je i napomena u vašem obrazloženju da pretpostavljeni prihod koncesionara ne uključuje troškove koje koncesionar ima za obavljanje djelatnosti (nabava i održavanje opreme, troškovi za zaposlene, porezne obveze i ostalo). Koncesionar tako može prikazati prihode na razini troškova, pa bi u tom slučaju izostala i naknada Gradu za koncesiju. Pretpostavljamo da neki "bliže vatri" već trljaju ruke za ovu novu mogućnost bogaćenja na javnom dobru.

U prilog tome govori izjava dogradonačelnika Pule u više je navrata javno izgovorio da se radi o planu želja davanja koncesija koji se može ili ne mora realizirati, što će ovisiti o tome hoće li se javiti neki investitor s planom ulaganja u neku plažu. Tada će Grad Pula objaviti javni natječaj za dodjelu koncesije za plažu za koje je investitor pokazao zanimanje. **Natječaj će tako biti namješten za tog investitora. Grad Pula je u tolikoj mjeri usvojio pogodovanje pojedincima kao način djelovanja da dogradonačelnik ne vidi u tome ništa loše i time se javno hvali. Ta pojava ima ime i zove se korupcija.** Naime, natječaji bi se trebali oblikovati

o prema potrebama zajednice, što mi kao grad na nekoj plaži želimo ili trebamo, a ne prema potrebama pojedinih investitora.

Člankom 17. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama utvrđeno je da se koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra daje na temelju javnog prikupljanja ponuda. Na zahtjev se daju isključivo koncesije za posebnu upotrebu pomorskog dobra (npr. za gradsku odvodnju i pročišćavanje i slično).

Postoji niz alternativnih rješenja kojima se bi ostvario javni interes za uređenim gradskim plažama, npr. obnova kupališta Valkane javnim ili europskim novcem te zatim, kao i do sada, davanje koncesijskih odobrenja za sve gospodarske djelatnosti na uređenoj plaži. Prihodom od koncesijskih odobrenja mogla bi se održavati plaža.
Davanje koncesija na način na koji se predlaže ovim Planom neće dovesti do uređenja niti jedne gradske plaže.

U istom periodu kao i predmetni Plan, na javnom je savjetovanju i Plan upravljanja pomorskim dobrom u kojem se navodi iznos koji se planira za provedbu mjera redovnog upravljanja pomorskim dobrom - ona se procjenjuju u iznosu od 3.000.000,00 kuna, a osiguravaju se u proračunu Grada Pule iz slijedećih izvora:

- iz sredstava od naknade za izdana koncesijska odobrenja na pomorskom dobru na području Grada Pule,
- iz sredstava od naknada za izdane koncesije na pomorskom dobru na području Grada Pule koje pripadaju Gradu Puli

Javnost bi trebala znati otkud će se prikupiti taj novac s obzirom se od planiranih koncesija na pomorsko dobro očekuje 83.000,00 kn.

Skriivanje podataka od javnosti kada su pitanju koncesije i koncesijska odobrenja je očito u usporedbi s npr. Splitsko-dalmatinskom županijom, koja je na webu objavila Registar koncesija i koncesijskih odobrenja s imenima pravnih osoba nositelja odobrenja, vrstama odobrenja i rokom trajanja koncesije ili odobrenja : <https://www.pomorskodobro.dalmacija.hr/Informiraj-se>
Na istim se stranicama nalazi i obrazac za prijavu nezakonitosti i devastacije pomorskog dobra.

Za razliku od toga, u Planu upravljanja pomorskim dobrom Grada Pule za 2021. ne navodi se jesu li za naveden mikrolokacije već izdana koncesijska odobrenja i kome, te kada ističu. Na taj se način skriva podatak o nositeljima odobrenja, a drugim osobama otežava natjecanje za koncesijska odobrenja. Povlaštenim informacijama pogoduje se širenju klijentelističke mreže - poznatom obliku korupcije. Koji bi drugi razlog postojao da se sve informacije o nositeljima i trajanju koncesija i koncesijskih odobrenja ne objavljuju na webu Grada?

Popis mikrolokacija za koncesijska odobrenja iz prijedloga Plana upravljanja pomorskim dobrom za 2021. za koje se ne znaju nositelji, jesu li odobrenja već dodijeljena i do kada traju (Grad Pula Planovima upravljanja pomorskim dobrom omogućava izdavanje vrlo velikog broja koncesijskih odobrenja. Iznajmljivanje sredstava se daje na rok od 1 ili 4 godine, a za ugostiteljstvo i trgovinu rok je od 1 ili 5 godina):

Ambrela – Havajska

- 8.8. komercijalno-rekreacijski sadržaji - 200 ležaljki i suncobrana
- 8.9. djelatnost iznajmljivanja sredstava - pedaline – 6 komada
- 8.10. komercijalno-rekreacijski sadržaji - aqua park i drugi morski sadržaji
- 8.11. komercijalno-rekreacijski sadržaji – zabavni sadržaji (šator za masažu) - 1 komad
- 8.12. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – kiosk do 12 m²
- 8.12.1. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina - terasa
- 8.14. komercijalno-rekreacijski sadržaji – slikanje, fotografiranje
- 8.15. komercijalno-rekreacijski sadržaji – slikanje, fotografiranje
- 8.16. komercijalno-rekreacijski sadržaji - kulturne, komercijalne, zabavne, športske priredbe
- 8.17. djelatnost iznajmljivanja sredstava – SUP (yoga) – 5 komada

1. Saccorgiana

- 1.1. komercijalno-rekreacijski sadržaji – ležaljke i suncobrani – 70 komada
- 1.2. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – kiosk 12 m²
- 9.2.1. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – terasa ugostiteljskog objekta
- 9.2.2. komercijalno-rekreacijski sadržaji - kulturne, komercijalne, zabavne, športske priredbe
- 1.3. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – terasa ugostiteljskog objekta
- 1.4. komercijalno-rekreacijski sadržaji – zabavni sadržaji (mali nogomet - montažno igralište) – 1 komad
- 1.5. djelatnost iznajmljivanja sredstava- brodice na vesla – 3 komada
- 1.6. komercijalno-rekreacijski sadržaji – zabavni sadržaj (igralo za djecu) – 1 komad
- 1.7. komercijalno-rekreacijski sadržaji - aqua park i drugi morski sadržaji
- 1.8. djelatnost iznajmljivanja sredstava - 3 pedaline
- 1.9. djelatnost iznajmljivanja sredstava - sredstvo za vuču s opremom – 1 komad
- 9.10. djelatnost iznajmljivanja sredstava - skuter – 2 komada
- 9.12. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – kiosk do 12 m²
- 9.12.1. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – terasa ugostiteljskog objekta
- 9.13. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – kiosk do 12 m²
- 9.13.1. djelatnost ugostiteljstvo i trgovina – terasa ugostiteljskog objekta

Za plažu "Ferijalni" nema niti jednog planiranog koncesijskog odobrenja.

INFORMACIJE SADRŽANE U PLANU DAVANJA KONCESIJA NEDOVOLJNE ZA ODLUČIVANJE

U predmetnom Planu su plaže koje se planiraju dati u koncesiju navedene samo imenom. Zar ne bi bio razumni minimum za donošenje razumne odluke da je područje koje se planira dati u koncesiju prikazano na kopiji katastarskog plana s ucrtanim zemljišno-knjižnim brojevima čestica? Zar ne bi bilo razumno da se navede ukupna površina koja se planira dati u koncesiju te površina svake plaže zasebno? Bilo bi, naravno, razumno i da se odredi koji se dio površine odnosi na kopno, a koji na more jer koncesija na pomorsko dobro obuhvaća i morski dio. Bilo bi normalno i da se navede zašto se navedene plaže planiraju dati u koncesiju,

odnosno koju infrastrukturu koncesionar mora izgraditi, kako bi se shvatilo postoji li bilo kakav javni interes u tome ili se ipak, kao što izgleda, radi o pogodovanju privatnim interesima.

Već treću godinu zaredom javnost prosvjeduje protiv tog paušalnog načina raspolaganja javnim dobrom i Grad je davno mogao odgovoriti na sve slične primjedbe koje smo dostavljali i mi veliki broj sugrađana prethodnih godina tijekom javnih savjetovanja.

Dajemo primjer uvjetovanja dodjele koncesija: Uređenje i izgradnja plaže odnosi se na: izgradnja kamenih potpornih zidova za zaštitu od erozije, uređenje pristupa i rampi za osobe s posebnim potrebama, oblaganje sunčališta kamenim pločama, izgradnja infrastrukture, uređenje pješačkih površina, sportskih igrališta i bazena, parkovno uređenje i uređenje dječjih igrališta, postavljanje sanitarnih blokova, tuševa, kabina i osmatračnica, postavljanje montažne komunalne opreme, postavljanje pontona za kupače i signalizacije u moru.

U obrazloženju potrebe davanja koncesija koje je na dostupno i na javnom savjetovanju nema opisa društvenog i gospodarskog učinka koji se želi postići i zašto je koncesija na plaže dobar alat za postizanje tih učinaka.

MOGUĆNOST NAPLATE PLAŽE UZ IZGOVOR NAPLATE IZGRAĐENE INFRASTRUKTURE NA PLAŽAMA POD KONCESIJOM

U prijedlogu Odluke stoji: "Građevne čestice pomorskog dobra ne smiju se ograđivati. Cjelokupno pomorsko dobro, s pojasom priobalnih površina rekreativne namjene, kako je to propisano i Generalnim urbanističkim planom Grada Pule, ne smije se ograđivati, te se na njega mora omogućiti javni pristup građana, ukoliko to nije u suprotnosti s važećim propisima za pojedini zahvat u prostoru pomorskog dobra."

Predstavnici Grada Pule javno su tvrdili da taj članak GUP-a onemogućava naplatu ulaza na plaže pod koncesijom, no "zaboravili" su javnost obavijestiti o mogućnosti naplate izgrađene infrastrukture na plaži pod koncesijom. Jedan od najvećih hrvatskih stručnjaka za pomorsko dobro, dr.sc. Frane Staničić, izjavio je: "Pomorsko dobro ne može biti ničije vlasništvo, nego RH. Koncesionar upravlja plažom, ali ne može naplaćivati ulaz na plažu, koja je javno dobro, nego samo iznajmljivanje ležaljki i korištenje izgrađene infrastrukture. Ne može se plaža zakonito ograditi ni zabraniti ulaz na nju....Po meni maksimum dopustivog može biti da plaža pod koncesijom ima pravilo da je možete koristiti ako platite i ležaljku, odnosno korištenje izgrađene infrastrukture".

Nejasna je i odredba da se plaža tj. pomorsko dobro ne smije ograđivati "te se na njega mora omogućiti javni pristup građana, ukoliko to nije u suprotnosti s važećim propisima za pojedini zahvat u prostoru pomorskog dobra". Što znači posljednji dio rečenice?

S obzirom da Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama člankom 9. daje mogućnost potpunog ili djelomičnog isključivanja javnosti iz upotrebe pomorskog dobra, to predstavlja dobar razlog za oprez. Zakon ima veću pravnu snagu od GUP-a

Grada Pule. U toj činjenici prepoznamo i razlog zbog kojeg u Nacrtu Odluke navodi samo da se pomorsko dobro ne smije ograđivati, ali ne i da se ne smije naplaćivati. Razlog za oprez je i ustaljena praksa na hrvatskoj obali gdje se građanima pod raznim izgovorima zabranjuje ulazak na plaže.

UVOĐENJE MONOPOLA ZA ODABRANE NAD GOSPODARSKIM AKTIVNOSTIMA NA PLAŽAMA

Člankom III. Odluke predlažete da "koncesijska odobrenja za obavljanje djelatnosti na pomorskom dobru na lokacijama iz točke I. ove Odluke ostaju na snazi do sklapanja ugovora o koncesiji za područje za koje su izdana". Koncesijska odobrenja izdaju se za razdoblje od 1 do 5 godina. Brojne male tvrtke i obrti koji su do sada imali prilike poslovati na plažama u različitim djelatnostima putem koncesijskih odobrenja, tu će mogućnost izgubiti, a zarada omogućiti samo jednom poslovnom subjektu koji na plaži bude dobio koncesiju.

Koja je logika u takvoj odluci, osim koncentracije zarade u rukama jednog poslovnog subjekta?

Grad Pula ponudio je sljedeću ispriku: "Za razliku od koncesijskih odobrenja, koja se temeljem posebne Uredbe daju na zahtjev, za svaku djelatnost pojedinačno i na kratko vremensko razdoblje (od jedne do pet godina), koncesija za obavljanje tih djelatnosti na pojedinoj plaži kao cjelini omogućila bi obavljanje tih djelatnosti od strane jednog koncesionara i na duži vremenski period. Time se želi postići poboljšanje kvalitete usluga koje se pružaju na tim lokacijama građanima Grada Pule i drugim gostima". Ostaje nejasno zbog čega bi kvaliteta usluge bila bolja ako je u rukama jednog koncesionara.

Zakonom je propisano i da rok na koji se koncesija daje ne smije ograničavati tržišno natjecanje više nego što je to nužno kako bi se osigurala amortizacija stvarne vrijednosti ulaganja koncesionara i razuman povrat uloženog kapitala, istodobno uzimajući u obzir troškove i rizike koje koncesionar preuzima za vrijeme trajanja koncesije. Iz navedenih odluka o davanju koncesije nije moguće utvrditi koje su obaveze ulaganja koncesionara npr. na plažama Saccorgiana i koji će im objekti na tim plažama pripasti? Prije nego li se donese Plan da se plaža Ambrela da u koncesiju, trebalo bi znati hoće li i što i zašto tamo graditi. I zato nije uopće jasno za temelju čega je utvrđeno trajanje koncesije od 10 do 20 godina. Zašto se amortizacije stvarne vrijednosti ulaganja ne bi mogla ostvariti u 5 godina?

Člankom. 20 Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama definirao je da se "prilikom određivanja roka koncesije uzima u obzir namjena, opseg i visina potrebnih ulaganja te ukupni gopodarski učinci koji se postiži koncesijom".

PUNA SLIKA POSLJEDICA PRIVATIZACIJE PLAŽA MOŽE SE DOBITI JEDINO U OVOJ FAZI ODLUČIVANJA - jesu li predložene plaže samo početak privatizacije svih gradskih plaža?

Jedino u ovoj fazi odlučivanja o mogu se i moraju razmatrati kumulativne i dugoročne posljedice takve odluke za život u gradu. U trogodišnjem Planu davanja koncesija Grada Pule za razdoblje 2019.-2021. osim Ferijalnog, Ambrele i Saccorgiane, u duge koncesije planiraju se dati plaže u turističkim naseljima Verudela i Zlatne stijene, Valkane i Stoja.

O svakoj koncesiji koja se bude željela dodijeliti u budućnosti, morat će se provesti javno savjetovanje (premda ta obaveza stoji u zakonu, Grad Pula se bezobrazno oglušio o tu odredbu u slučaju ski-lifta na Valovinama i nije proveo javno savjetovanje). Na tim budućim pojedinsčnim savjetovanjima neće biti moguće raspravljati o kumulativnim učincima za grad dodjele svih koncesija na plaže. I stoga držimo da to treba učiniti sada i **omogućiti javnu raspravu o potrebi, smislu i posljedicama privatizacije pulskih plaža.**

ZELENA ISTRA PODNIJELA JE TUŽBU VISOKOM UPRVANOM SUDU ZBOG LAŽIRANJA ISHODA SAVJETOVANJA O PLANU DAVANJA KONCESIJA GRADA PULE ZA 2020.

Zelena Istra je Povjereniku za informiranje 7. siječnja 2020. prijavila Grad Pulu zbog falsificiranja Izvješća o provedenom savjetovanju za Plan davanja koncesija za 2020. **Gradsko vijeće Grada Pule je na sjednici 12.12.2019. usvojilo Plan davanja koncesija za 2020. na temelju falsificiranog Izvješća o provedenom savjetovanju** (barem 123 primjedbe građana nisu evidentirane). Zelena Istra je Grad Pulu najprije prijavila Povjereniku za informiranje, te na temelju njegovog zaključka i preporuke uputila tužbu Visokom upravnom sudu. Stanje u hrvatskom pravosuđu ide na ruku Gradu Puli jer odgovor na tužbu nismo još primili.

Na brojne komentare građana Pule tipa "protivim se privatizaciji plaža", Grad je često odgovorao da zakon nameće obavezu izrade Plan davanja koncesija - što nije istina. Ako se koncesije ne planiraju, kao što predlažu građani, ne treba ni Plan davanja koncesija. Grad na sve primjedbe odgovara kako će se o "svakom konkretnom prijedlogu" koncesije svi zainteresirani moći izjasniti (ponašajući se kao da ne znamo da u SVIM slučajevima javnih rasprava sve primjedbe građana odbijaju). pa ovdje ponavljam ono što su građani Pule poručili gradskoj upravi": "Smatram da pulske plaže trebaju ostati gradske i građanske, a ne poluprivatne i bez nadzora. Definitivno smatram da ih treba urediti novcem iz proračuna te i sav prihod vratiti u proračun. Ne dolazi u obzir nikakva koncesija. Plaže pripadaju gradu i građanima u svakom smislu. Bez ograda, zabrana prilaska i ostalih smicalica. Unapređenje ponude možete i sami smisliti, imate stručne ljude u uredu namijenjen tome. Ili nemate? Ako nemate, otpustite ih. Pozovite građane, studente arhitekture, umjetnike i sve koji žele dati prijedloge uređenja."

Koristimo ovu priliku da još jednom ponovimo kako je neodgovorno i nerazumno donositi plan davanja koncesija bez prethodno izrađene studije opravdanosti davanja koncesija.

Studijom opravdanosti trebalo bi razmotriti društvene učinke davanja u koncesiju svih plaža koje su navedene u trogodišnjem planu davanja koncesija, koji uključuje i sve plaže na Zlatnim

stijenama i sve plaže na Verudeli. U studiji opravdanosti davanja koncesije obrazlaže se javni interes, svrha i cilj koncesije, utjecaj na okoliš i zaštitu prirode, kao i financijski učinci koncesije na državni proračun Republike Hrvatske, proračun Županije i proračun Grada Pule. Gradu Puli pripala bi, planom Grada, samo trećina prihoda. Studija opravdanosti mora sadržavati i usporednu analizu predloženog i dosadašnjeg načina korištenja lokacija, kako bi se mogla procijeniti opravdanost koncesija.

Zelena Istra
052 506 065